

India Actief

Nr. 2, juni 1999

En nieuw onderkomen

Zoals in de vorige India Actief (nr. 1) aangekondigd, is het bureau van de Landelijke India Werkgroep (LIW) per 1 februari gehuisvest aan de Mariaplaats 4 in het hartje van Utrecht, onder de Dom. Door deze verhuizing hebben we het documentatiecentrum kunnen behouden. Gelukkig maar, want de LIW is een open organisatie. Dienstverlening aan de gebruikers van het documentatiecentrum - scholieren, studenten, vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties, journalisten en andere belangstellenden - is een essentieel onderdeel van de LIW-activiteiten. Bovendien is er sprake van een vruchtbare wisselwerking, want de 'aanloop' levert weer nuttige contacten op. Het nieuwe onderkomen biedt voor nagenoeg gelijke huurlasten bovendien meer ruimte en betere voorzieningen dan het oude kantoor. Kortom, er was alle reden om het kantoor afgelopen 12 maart samen met leden en relaties feestelijk in te wijden.

Schone kleding in zicht!

11 maart 1999, de dag waarop de Stichting Eerlijk Handels Handvest (St. EHH) werd opgericht, was een mijlpaal voor de LIW en de Schone Kleren Campagne. De oprichting van de stichting is een mooi resultaat van hardnekkig campagne voeren en langdurig onderhandelen met het bedrijfsleven. We kunnen tevreden zijn met het resultaat. De door ons bepleitte arbeidsnormen zijn overgenomen. Ook is voldaan aan twee andere belangrijke voorwaarden:

1. bedrijven nemen de verantwoordelijkheid voor de gehele uitbestedingsketen;
  2. onafhankelijke controle van de code en een klachtenprocedure voor arbeid(st)ers.
- Het controlesysteem wordt dit jaar verder uitgewerkt. Kledingbedrijven kunnen nu al een intentieverklaring ondertekenen en zich voorbereiden op het 'Schone Kleren Keurmerk'.

Hoopgevende ontwikkelingen, maar 'schone kleding' is nog steeds niet op de markt. Ten eerste omdat bedrijven nu zelf moeten besluiten om zich aan te sluiten bij de stichting en het keurmerk te gaan voeren. Ten tweede omdat op dit moment alleen het midden- en kleinbedrijf in de stichting is vertegenwoordigd, maar nog niet de grootwinkelbedrijven. De campagne zal zich daarom de komende twee jaar richten op zowel de grootwinkelbedrijven als de kleinere winkels om de hoek. Dit gebeurt vanaf het najaar onder de noemer 'Schone Kleren Gemeenten' (SKG). In augustus verschijnt een actiehandleiding die beschrijft hoe men lokaal met het SKG-idee aan de slag kan.

Kinderarbeid en onderwijs

De Wereldmars tegen Kinderarbeid uit 1998 heeft dit jaar wereldwijd een indrukwekkend vervolg gekregen. Duizenden organisaties hebben opnieuw actie gevoerd tegen kinderarbeid. De nadruk lag op het belang van onderwijs en een zo effectief mogelijk verdrag tegen de ergste vormen van kinderarbeid. In juni worden de

onderhandelingen daarover bij de ILO in Genève afgerond. Het Nederlandse vervolg op de Wereldmars was de Actie Schoolbord, waaraan ook de LIW actief meedeed. Actie Schoolbord vraagt onder meer van de Nederlandse regering:

- 8% van de ontwikkelingshulp te bestemmen voor basisonderwijs en voor programma's om werkende kinderen op school te krijgen
- er bij de ILO voor te pleiten het verdrag tegen kinderarbeid uit te breiden met een verbod op werk dat kinderen belet om naar school te gaan

Meer dan 200 vertegenwoordigers van organisaties en instellingen - variërend van Bisschop Muskens tot burgemeesters, wethouders, bedrijven, directeuren van basisscholen, derde-wereld- en milieu-organisaties, vakbonden én de hoofdcommissaris van politie in Groningen - hebben een schoolbord met deze eisen ondertekend. De borden zijn op 28 mei aangeboden aan minister De Vries van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Hij is verantwoordelijk voor de Nederlandse inbreng bij de onderhandelingen over het kinderarbeid-verdrag. Daarom nam de LIW het initiatief tot een brief van dertien organisaties aan minister De Vries en de Tweede Kamer waarin aanbevelingen worden gedaan voor een effectief verdrag.

Kinderarbeid uitbannen is niet alleen wenselijk maar ook mogelijk. Om dat vanuit de praktijk te laten zien organiseerde de LIW samen met Novib en FNV de conferentie 'Onderwijs werkt beter' met gasten uit Brazilië, Burkina Faso en India (Shantha Sinha van de succesvolle MV Foundation). In de week na de conferentie hebben LIW, Novib en FNV minister Herfkens geïnformeerd over de resultaten van de conferentie en de Actie Schoolbord.

Actie Schoolbord op het Binnenhof

Ontwikkelingssamenwerking

Kort na haar aantreden als minister van Ontwikkelingssamenwerking stelde minister Herfkens vast dat ze een 'beheersprobleem' had. Ook vindt ze dat overheden van landen met een slecht bestuur en een slecht beleid geen hulp verdienen. De oplossing ziet Herfkens in een vermindering van het aantal landen waarmee Nederland een bilaterale ontwikkelingsrelatie heeft. Dat zouden er 19 moeten worden, waaronder ook India en

Pakistan en Bangladesh. Deze 'nette landen' mogen in principe zelf beslissen hoe zij het Nederlandse hulpgeld besteden. Een 'blanco cheque' dus.

De LIW is het met minister Herfkens eens dat je geen regeringen moet steunen die niet bereid zijn om armoede te bestrijden. Maar wanneer heeft een land wél goed bestuur en beleid?

India is een democratie en heeft een vrije pers en scoort in dit opzicht positief in vergelijking met vele andere ontwikkelingslanden. Maar als het gaat om corruptie, effectief bestuur, sociaal beleid en mensenrechten scoort India - en veel andere landen op de 'lijst van Herfkens' - slecht.

In een brief aan de Tweede Kamer laat de LIW weten dat India en andere gekozen landen alleen relatief een beter beleid en bestuur hebben. De LIW pleit er daarom voor om de hulp vooral te besteden aan armoedebestrijding, emancipatie van achtergestelde groepen (vrouwen, Dalits etc.) en milieuvetering. En dat beleid moet niet alleen op papier staan maar ook resultaten opleveren.

Een 'blanco cheque' is dus absoluut onterecht, stelde een LIW-medewerker tijdens de hoorzitting door de vaste Kamercommissie voor Buitenlandse Zaken op 26 april in Den Haag waar de brief aan de orde kwam. De LIW heeft er ook voor gepleit op over elk land regelmatig een openbaar rapport op te stellen zodat geïnteresseerde burgers en organisaties kunnen volgen hoe het land zich ontwikkelt en welke resultaten de hulp heeft. Zowel in India als Nederland moeten organisaties daarover kunnen meepraten. De kritiek van de LIW en andere organisaties heeft blijkbaar enig effect gehad. In een recente brief aan de Tweede Kamer laat de minister weten dat landen 'niet volledig de vrije land hebben' bij het besteden van de hulp. Deze moet bijdragen aan 'duurzame armoedebestrijding' op lokaal niveau. Verder moet de overheidsbegroting inzichtelijk zijn zodat geld niet doorgesluist wordt voor andere zaken, bijvoorbeeld wapens.

Actie Schoolbord v.l.n.r.: S. Sinha (India), B. Ouaba (Burkina Faso), M. Kircz (A0b), A. Kaag (FNV)

Wapenwedloop

De conflicten tussen India en Pakistan lopen weer hoog op. Nadat beide landen proeven namen met kernwapens én raketten om ze wederzijds bij de vijand te 'bezorgen', leek er gezocht te worden naar diplomatieke oplossingen. Recent is echter het conflict om Kashmir weer sterk opgelaaid en bombardeert India infiltranten uit Pakistan. Gelukkig is er in beide landen ook een groeiende vredesbeweging. Samen met AMOK en Kerk & Vrede belegde de LIW op 10 mei - aan de vooravond van de grote internationale vredesconferentie 'Hague Appeal for Peace' - een bijeenkomst met de toonaangevende Indiase journalist Praful Bidwai en de Pakistaanse vredesactivist Karamat Ali. Beiden hekelden het kortzichtige 'veiligheidsbeleid' in hun eigen land.

Rechten van dalits

De afgelopen maanden voerde de LIW samen met een aantal kerkelijke ontwikkelingsorganisaties en Hivos een handtekeningenactie tegen de schending van de mensenrechten van dalits, de kastelozen van India. Ruim twaalfduizend handtekeningen zijn inmiddels opgehaald en nog altijd komen ze binnen. De handtekeningenactie vond plaats in het kader van de Campaign on Dalit Human Rights die nog tot 15 augustus loopt. Hiermee wil een groot aantal Indiase organisaties hun regering onder druk zetten om dalits te beschermen tegen kastengeweld en ervoor te zorgen dat hun rechten worden gerespecteerd. Ook willen ze de kwestie op de internationale agenda krijgen via een speciale VN-rapporteur en het opnemen van kastediscriminatie in het verdrag tegen rassendiscriminatie. In april bezochten twee dalit-vertegenwoordigers, Jyothi Raj en Mahendra Pratap Rana, ons land. Ze spraken op de manifestatie 'Doe recht aan de dalits' op 13 april in Utrecht. Een dag later werden ze ontvangen op het Ministerie van Buitenlandse Zaken in Den Haag. Ondanks de massale belangstelling voor Kosovo, besteedden de media, zowel kranten als radio, behoorlijk wat aandacht aan de campagne.

Mrs. Raj en Mr. Rana van de Campaign on Dalit Human Rights

Colofon:

India Actief is een halfjaarlijkse nieuwsbrief van de Landelijke India Werkgroep (LIW) voor leden, donateurs, abonnees van India Nu en andere belangstellenden.

De LIW is een vereniging die zich tot doel stelt om de (kans)armen te steunen in hun strijd voor een menswaardig bestaan. Zij doet dit door vooral door voorlichting en door campagnes rond onder meer handel, hulp en mensenrechten.

Landelijke India Werkgroep (LIW)
Mariaplaats 4
3511 LH Utrecht
tel: 030-2321340
fax: 030-2322246
e-mail: liw@antenna.nl
website: www.antenna.nl/liw

redactie: Henk Boon en Gerard Oonk
fotografie: Novib, Esther Langendam
en Henk Boon
vormgeving: Anton van der Vlis
druk: USP, Utrecht

